

Dkt. Gary Yates, Yeremia, Hotuba ya 20, Yeremia 26-36, Yehoyakimu, Mfano wa Kutotii

© 2024 Gary Yates na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Gary Yates katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Yeremia. Huu ni kipindi cha 20, Yehoyakimu Mfano wa Uasi katika Yeremia 26-36.

Kichwa cha somo letu ni Kutokuamini kwa Yehoyakimu.

Tutaangalia hasa katika sehemu hii sura mbili, Yeremia 26 na 36. Katika somo letu lililopita, tuliangalia sehemu ya pili ya kitabu cha Yeremia, sura ya 26 hadi 45 ya Yeremia. Tuliona kwamba tofauti na jumbe za hukumu katika nusu ya kwanza ya kitabu, sehemu hii inazingatia maisha ya Yeremia na ni zaidi ya wasifu tu, taarifa ya kitheolojia kuhusu jinsi watu wa Yuda, wafalme, uongozi, jinsi walivyoitikia neno la Mungu.

Tuliona kwamba tatizo linalojirudia ni kwamba katika sehemu hii yote, inatuambia kwamba watu, wafalme, viongozi, na maafisa wa kijeshi hawakusikiliza au kutii neno la Mungu. Pia tuliona kwamba kuna fremu ya Yehoyakimu inayozunguka sura ya 26 hadi 45 ambayo naamini inatusaidia kuwa na gridi ya tafsiri ili kuelewa sehemu hii ya kitabu.

Kuna kipindi au ujumbe wa Yehoyakimu katika sura ya 26 na sura ya 35. Na kwa hivyo tuna jopo moja la sehemu hii ya kitabu linaloanzia sura ya 26 hadi 35. Kuna kipindi kingine cha Yehoyakimu katika sura ya 36 na kisha ujumbe kutoka wakati wa Yehoyakimu katika sura ya 45.

Hilo linatoa jopo la pili, sura ya 36 hadi 45. Tuliona kwamba sehemu hizo zinafanana. Zimeundwa kuonyesha kwamba wakati wa Yehoyakimu, kwa njia nyingi, ulikuwa wakati wa mabadiliko makubwa.

Katika sura tunazoangalia leo, tunaona jinsi kutoamini kwa Yehoyakimu kunavyoweka jiwe na kufanya hukumu ya Mungu kwa Yuda kuwa kitu ambacho si tu kinachowezekana bali kitu ambacho Mungu anaanza kuonya kuwa hakiwezi kubadilishwa na kitatokea kwa sababu mfalme amekataa neno la Mungu. Tunaona kweli hadithi mbili za kutoamini, kukataliwa, na upinzani wa mwisho wa mfalme kwa ujumbe wa manabii kama Yeremia. Sasa, inavutia kwamba sehemu hizi mbili, sura ya 26 na 35, zilianzisha paneli mbili, au sura ya 26 na 36, zilianzisha paneli mbili katika nusu ya pili ya kitabu kwa sababu, kwa njia nyingi, hadithi hizi mbili zinafanana sana.

Kuna ulinganifu mahususi nne ambao ningependa kutambua, na kisha tutaingia katika maelezo mahususi ya kila sura. Ulinganifu wa kwanza ni wakati wa masimulizi mawili ambayo tumeyataja tayari. Yote mawili yanatoka wakati wa Yehoyakimu.

Sura ya 26 inasema kwamba tukio la kwanza lilitokea mwanzoni mwa utawala wa Yehoyakimu, ambaye alitawala kuanzia 609 hadi 597. Kwa hivyo wakati fulani mwanzoni mwa utawala wake, Yeremia anahubiri mahubiri haya ya hekaluni ambayo hatimaye yataonyesha kutokuamini kwa mfalme. Na kisha sura ya 36, mstari wa kwanza inasema kwamba wakati ambapo Mungu alimwamuru Yeremia kuweka jumbe zake kwenye gombo na kuzisoma hekaluni, hiyo ni sura ya 36, mstari wa kwanza.

Sambamba ya pili ni kwamba mazingira ya hadithi, zote mbili, yanafanyika katika hekalu la Yerusalemu. Kifungu cha kwanza ni hadithi kuhusu mahubiri ya Yeremia hekaluni. Tena, nadhani hii ni toleo la pili la kile tunachosoma katika sura ya saba.

Mahubiri katika sura ya saba yanalenga zaidi ujumbe wa Yeremia. Anawaonya wasitegemee hekalu la Bwana na kwamba ikiwa hawatarekebisha na kubadilisha njia zao, basi Mungu atatenda jambo lile lile kwa Yerusalemu na kwa nyumba yake huko kama alivyofanya kwa Shilo wakati wa waamuzi. Hadithi ya pili, Mungu anamwamuru Yeremia amwambie Baruku aende hekaluni na kusoma kitabu hapo.

Kwa hivyo, vifungu hivi vyote viwili vitafanyika hekaluni. Na naamini kwamba mazingira hayo maalum yanaongeza uzito na uzito kwa hadithi hizi zote mbili. Hekalu lilikuwa mahali ambapo watu wa Yuda walikutana na Mungu.

Ilikuwa makao ya Mungu. Na kwa hivyo, nabii anapokuja huko na onyo la hukumu, ni jambo linalohitaji kuchukuliwa kwa uzito kwa sababu hapa ni makao ya Mungu.

Na kama utaishi katika uwepo wa Mungu, kama utakaa katika uwepo wa Mungu na kufurahia baraka na faida zake kama sehemu ya agano, basi unahitaji kutimiza majukumu ambayo Mungu huwapa wale wanaokuja mbele zake. Tatu, hizi zote ni hadithi, na hii inaendana na ujumbe wa jumla wa sura ya 26 hadi 45; zote mbili ni hadithi zinazozingatia mwitikio wa neno la unabii. Katika sura ya 26, Yeremia anatoa mahubiri ya mdomo.

Na kutakuwa na makundi mbalimbali ya watu ambao wana maoni yao na majibu yao. Na kwa kweli, kwa namna fulani, kuna mjadala kuhusu ujumbe wa Yeremia, lakini utahusisha manabii na makuhani kama maafisa wa kidini. Utahusisha watu wanapochukua pande tofauti katika hadithi hii.

Pia itawahusisha viongozi wa kiraia, wazee, na maafisa na ushiriki wao katika hili pia. Katika simulizi la pili katika sura ya 36, kitabu cha Yeremia kinasomwa hekaluni na Baruku. Na tena, watu mbalimbali wataitikia hili.

Baruku anasoma haya mbele ya watu wote. Kwa hivyo, jibu lao litakuwaje? Kuna kundi la maafisa na waandishi wanaosikia ujumbe huo na kuuchukulia kwa uzito. Na kwa hivyo, kuna mwingiliano wao na maoni yao kuhusu ujumbe huo.

Hatimaye, ujumbe unapelekwa kwa mfalme, maafisa wake, na watumishi wake, na tuna majibu yao kwa ujumbe huo pia. Sambamba ya nne na ya mwisho kati ya hadithi hizi mbili ni kwamba kimsingi zina muundo sawa.

Wana maonyo ya manabii kuhusu hukumu. Yeremia ni nabii wa hukumu kwa sababu watu hawajakutana. Hawajatimiza majukumu yao ya agano. Nabii anawaonya kuhusu hukumu inayokuja.

Kuna jibu la kukataliwa kwa ujumbe huo kwa njia fulani, katika kipengele fulani. Na kisha, kutokana na hilo, kuna tangazo la hukumu. Kwa hivyo, nadhani inafaa sana kwamba vifungu hivi viwili na masimulizi haya mawili yanaanzisha vizuizi viwili vya msingi katika kitabu katika nusu ya pili ya Yeremia kwa sababu vinafanana sana.

Yehoyakimu ndiye mtu anayeangaziwa hapa. Na Lewis Stuhlman anatoa maoni haya kuhusu Yehoyakimu. Yehoyakimu anakuwa, katika kitabu cha Yeremia, mfano wa ukafiri na kutotii, ambaye anapewa kila fursa ya kusikia, lakini badala yake anachagua kutotii.

Na kwa hivyo fikiria ukweli kwamba huu ni urithi. Huu ndio urithi ambao Yehoyakimu anaacha nyuma. Ninafikiria hilo tunaposoma hadithi za wafalme pia, katika vitabu vya Samweli na Wafalme.

Itatuambia kwamba mfalme alifanya yaliyo mabaya machoni pa Bwana au mfalme alifanya yaliyo mema machoni pa Bwana. Katika ufalme wa Kaskazini wa Israeli, hakuna wafalme ambao msimuliaji hutathmini kwa, alifanya yaliyo mema machoni pa Bwana. Hata katika ukoo wa Daudi, ni wachache kati ya wafalme hao waliofanya yaliyo mema machoni pa Bwana.

Kwa hivyo, Wafalme ni simulizi ya kihistoria. Pia ni simulizi ya kitheolojia, lakini inatukumbusha mafanikio yao ya kisiasa, mafanikio yao ya kijeshi, uchumi wa taifa ulikuwaje wakati wa utawala na utawala wao, urefu au muda wa utawala wao, heshima ambayo watu walikuwa nayo kwao au dharau ambayo watu walikuwa nayo. Hilo hatimaye sio suala.

Yehoyakimu na , kwa kweli, wafalme wanne waliokuja mwishoni mwa ukoo wa Yuda wakati wa huduma ya Yeremia, tathmini yao wote ni kwamba walifanya yaliyo maovu machoni pa Bwana. Tunaona hilo hasa kwa Yehoyakimu. Yeye ni mpinzani mkubwa na adui kwa ujumbe huo.

Hakuna wakati ambapo Yeremia na Yehoyakimu wanakutana ana kwa ana. Na wakati wowote tunapomwona Yehoyakimu akiitikia au kujibu neno la Mungu katika kitabu cha Yeremia, ni kwa hasira, ni kwa uadui, na hata kwa vurugu dhidi ya wajumbe wa manabii. Kwa hivyo, hebu tuende kwenye hadithi katika sura ya 26.

Tena, tunapata muhtasari mfupi sana wa ujumbe. Na kama huu si ujumbe uleule kama mahubiri ya hekaluni, si tukio lile lile, basi ni ujumbe unaofanana sana ambao Yeremia huenda alihubiri zaidi ya mara moja. Lakini hivi ndivyo Yeremia alivyosema.

Bwana anamtuma hekaluni kuhubiri kuhusu hukumu ya Mungu. Bwana anasema, huenda wakasikia na kila mtu akageuka na kuacha njia zake mbaya. Nami naweza kughairi maafa ninayokusudia kuwatendea kwa sababu ya matendo yao maovu.

Sawa. Mambo machache yanayoendelea hapa. Kumbuka, katika sehemu ya Yehoyakimu 26 hadi 35 na kisha 36 hadi 45, mwanzoni mwa paneli hizi mbili, kuna fursa kwamba katika hatua hii ya huduma ya Yeremia, watu wangeweza kuepushwa na hukumu.

Kama wataacha, neno letu kuu la kitheolojia katika kitabu, kama watageuka, kama wataacha njia zao mbaya, basi kuna uwezekano kwamba Mungu atabadilisha mawazo yake na Mungu hatawaletae maafa. Kuna mchezo mwingine wa maneno katika haya yote ambao nadhani ni muhimu. Manabii watawakabili watu kwa ukweli kwamba wanafanya maovu.

Neno la Kiebrania ni ra'ah au ra. Kwa hivyo, watu wanafanya uovu. Na kutokana na hilo, Mungu anakusudia kuleta msiba au maafa, ambayo pia ni neno ra'ah au ra.

Kwa hivyo, Bwana atawapa adhabu inayolingana na uhalifu. Wanafanya ubaya. Kwa hivyo, Mungu anajiandaa kutuma ubaya, msiba au maafa dhidi yao.

Lakini kama watapata jibu sahihi, basi Bwana hataleta hukumu na maafa aliyopanga. Haya si mambo yaliyowekwa kwenye jiwe. Haya si mambo ambayo, kwa wakati huu, yatatokea bila kubadilika.

Ikiwa kuna jibu sahihi kwa Mungu, basi kuna uwezekano kwamba Bwana anaweza kujuta na asilete hukumu. Lakini tutakachokiona katika paneli hizi zote mbili katika 26 hadi 35 ni kwamba fursa hiyo inawasilishwa mwanzoni mwa paneli. Lakini mwisho wa paneli ya kwanza, sura ya 35, kuna hukumu ya kitaifa.

Hawatatumia fursa ambayo Bwana atawapa. Sura ya 36, ulai, labda, labda watajibu. Nitakubali.

Labda watageuka na kufanya kile ambacho Mungu anawataka wafanye. Lakini mwishoni mwa sehemu hii katika sura ya 44, tunaona uasi wa wakimbizi wanaoishi Misri. Hatutamsikiliza Bwana.

Hatutatii. Tutaendelea kutoa dhabihu zetu na kutimiza nadhiri zetu kwa miungu ya uongo. Kwa sababu hiyo, Mungu atatuma hukumu ya kitaifa.

Katika sehemu hii yote, tunakumbushwa tu umuhimu wa neno la Mungu. Kitabu cha Yeremia ni hadithi kuhusu kile kinachotokea kwa neno la Mungu kama lilivyotangazwa na Yeremia. Nguvu ya neno la Mungu kuleta hukumu wakati watu wanapoikataa, nguvu ya neno la Mungu ya kuunda maisha mapya kutoka katika hali ya kukata tamaa.

Lakini kusikiliza neno la Mungu ni suala la uzima na kifo. Katika sehemu ya kwanza ya kitabu, tunaona kufungwa kwa tumaini na fursa kwa Yuda kutubu na kuepushwa na hukumu. Tunaona jambo lile lile katika nusu ya pili hapa.

Kwa hivyo, Mungu anamwambia Yeremia aende hekaluni na kutangaza ujumbe huu. Hivi ndivyo atakavyosema katika mstari wa nne: utawaambia, Bwana asema hivi, mkinisikiliza mimi, na kuenenda katika sheria yangu niliyoiweka mbele yenu, na kuyasikiliza maneno ya watumishi wangu, manabii niliowatuma kwenu kwa haraka, ingawa hamkusikiliza, basi nitaifanya nyumba hii kuwa kama Shilo, na mji huu nitaufanya kuwa laana kwa mataifa yote ya dunia. Hilo linaelezea kwa ufupi kile tunachokiona katika sura ya saba.

Suala hapa ni jibu ni lipi? Katika kifungu hiki, baadhi ya watu wameelezea hili kama chumba cha mahakama rasmi, kesi ya kisheria ambayo imeundwa kutatua suala la uhalali wa Yeremia kama nabii. Kwa hivyo, hii itakuwaje? Kutakuwa na watu mbalimbali watakaozungumzia hili. Je, Yeremia anatambuliwa kama nabii wa kweli na halali wa Bwana? Huo ndio mvutano unaotokana na simulizi hili.

Na mjadala kuhusu hili unaanza katika mstari wa saba. Kwa hivyo, wasikilize watu wanaotoa maoni. Kwanza kabisa, inasema, makuhani na manabii na watu wote, sawa, maafisa wa kidini na watu watakuwa wa kwanza kutoa maoni kuhusu hili.

Na jibu lao kwa hili ni kwamba baada ya Yeremia kumaliza kusema kwamba kuhani, watu, na manabii watasema, mtakufa. Kwa hivyo, uamuzi wa kwanza wa kisheria uliotolewa hapa ni kwamba Yeremia anastahili kufa. Nabii ametangaza maangamizi na uharibifu unaokuja wa Yerusalemu.

Jibu lao kwa hilo ni kwamba hatuhitaji kuitikia ujumbe. Tunahitaji kumuua mjumbe. Nadhani kuna uwezekano mkubwa sana hapa kwamba wanaamini kwamba Yeremia atauawa kama nabii wa uongo, kama kitabu cha Kumbukumbu la Torati kinavyoeleza kwa sababu amethubutu kusema dhidi ya nyumba ya Bwana.

Theolojia yao imejengwa sana juu ya wazo kwamba Mungu atawabariki watu wake. Mungu atawalinda bila kujali hali. Mungu amejitolea kwa nyumba ya Daudi.

Mungu amejitolea kwa watu wake kuwalinda na kuwalinda. Hawawezi hata kufikiria kwamba nabii wa kweli angetoa hukumu, na hilo ndilo swali wanalouliza.

Mstari wa 9, Kwa nini umetabiri kwa jina la Bwana, ukisema, Nyumba hii itakuwa kama Shilo, na mji huu utakuwa ukiwa bila wakazi? Na watu wote wakakusanyika kumzunguka Yeremia katika nyumba ya Bwana. Sawa. Namaanisha, jibu moja kwa hili linaweza kuwa, tunaweza kurudi kwenye mila zetu za zamani, kusoma hadithi ya Shilo na kile Mungu alichofanya hapo, lakini wamejitolea sana kwa wazo lao kiasi kwamba Mungu atawabariki bila kujali, kiasi kwamba hata mfano huo haujawafikia.

Kwa hivyo, uamuzi wa kwanza uliotolewa hapa ni kwamba Yeremia anastahili kufa. Sawa. Sasa, jibu la pili, tuna maafisa wa umma ambao watajibu hili, na watu watahusika katika hili pia.

Mstari wa 10 unasema, Wakuu wa Yuda waliposikia mambo haya, wakapanda kutoka nyumbani kwa mfalme, wakaingia nyumbani kwa Bwana, wakaketi penye maingilio ya lango jipya la nyumba ya Bwana. Kwa hivyo, kwa namna fulani inaonekana kama kesi rasmi ya kisheria. Hebu tutatue suala hili kuhusu kama tunapaswa kusikiliza ujumbe huu au la.

Sasa hapa tena, Kisha makuhani na manabii wakawaambia maafisa na watu, Mtu huyu anastahili hukumu ya kifo kwa sababu ametabiri dhidi ya mji huu. Sawa. Kwa hivyo tena, ni manabii na makuhani, ni viongozi wa kidini wanaosababisha pingamizi kubwa kwa ujumbe wa Yeremia.

Lakini angalia sasa kwamba wanasema hivi kwa maafisa na watu. Kwa hivyo, itakuwa, kwa namna fulani hapa; nadhani, maafisa na watu ambao hatimaye watatatua hili. Kama sehemu ya mwendelezo, Yeremia atazungumza kwa niaba yake mwenyewe hatimaye katika mstari wa 12.

Kimsingi, kile ambacho Yeremia atasema hapa ni kwamba Bwana amenituma kuhubiri ujumbe huu. Unataka kumuua mjumbe, lakini kumbuka ujumbe huu unatoka kwa Bwana, na ni jambo ambalo unahitaji kulichukulia kwa uzito. Kwa hivyo, atafanya hivyo, atahubiri ujumbe wake tena.

Mstari wa 13, Basi sasa, tengenezeni njia zenu na matendo yenu, mkaitii sauti ya Bwana, Mungu wenu, naye Bwana ataghairi mabaya aliyoyatamka juu yenu. Tena, fursa nyingine iliwekwa mbele yao. Ikiwa wataghairi au wakitubu, basi Mungu ataghairi.

Lakini mimi, tazama, mimi niko mikononi mwako. Nitendee kama unavyoona ni vyema na sawa machoni pako. Jua tu kwamba ukiniua, utaleta damu isiyo na hatia juu yako mwenyewe. Sawa.

Yeremia anasema, tukiangalia hili kama utaratibu rasmi wa kisheria, mkinihukumu kifo, mtakuwa na hatia mbele za Mungu ya kumuua mjumbe wake na kuuu damu isiyo na hatia. Mtawajibika kwa hilo kwa sababu nimewaambia tu kile Bwana atakachosema, kile Bwana ameniambia niseme. Sawa.

Kwa hivyo sasa, katika mstari wa 16 hadi 19, mzunguko wa tatu wa jibu hili kwa Yeremia na ujumbe wake, angalia ni nani atakayezungumza hapa. Kisha maafisa wote na watu wote. Kwa hivyo sasa watu wako upande huu na maafisa waliwaambia makuhani na manabii.

Sawa, huu ndio uamuzi wao. Mtu huyu hastahili hukumu ya kifo,, kwa maana amesema nasi kwa jina la Bwana, Mungu wetu. Na hivyo wanathibitisha. Kumbuka, hii ni 609 KK, mahali fulani karibu na hilo.

Wanamthibitisha Yeremia kama nabii wa kweli wa Mungu. Na angalia ni nani anayefanya hivi. Maafisa ambao baadaye, tunapokaribia wakati wa anguko na kuangamia kwa Yuda na kuharibiwa kwa Yerusalemu, maafisa wa mfalme ndio watakaompinga Yeremia.

Lakini katika hatua hii, maafisa wanasema, na watu wanakubaliana nao, mtu huyu ni nabii wa kweli wa Mungu. Sawa. Wanawasilisha ushahidi gani? Walishawishika na maneno ambayo Yeremia alisema hapa.

Wameshawishika na ujumbe huo. Sasa, wanarudi kwenye mfano wa kihistoria. Na kumbuka, Yeremia tayari amefanya hivi.

Kama unafikiri kwamba Yerusalemu haitaharibiwa, hebu turudi kwenye mfano wa kihistoria wa Shilo. Bwana alifanya nini kwa nyumba yake huko? Sababu ambayo maafisa na watu hatimaye wameshawishika kwamba Yeremia ni nabii wa kweli ni kwamba wanarudi kwenye mfano wa kihistoria. Mfano wa kihistoria kwao ni huduma na ujumbe wa nabii Mika na mwitikio ambao Mfalme Hezekia alikuwa nao kwa mahubiri ya mhubiri huyo wa hukumu karne moja kabla ya Yeremia.

Sawa. Tumezungumzia hili katika moja ya vipindi vilivyopita tulipokuwa tukizungumzia kuhusu mwitikio wa neno la unabii, lakini sikiliza kile wazee wanasema. Mika wa Moreshethi, huu ni mstari wa 18, alitabiriwa katika siku za Hezekia, Mfalme wa Yuda na kuwaambia watu wote wa Yuda, Bwana wa majeshi asema hivi, Sayuni italimwa kama shamba, Yerusalemu utakuwa rundo la magofu, na mlima wa nyumba utakuwa kilele cha msitu.

Hapa tuna mfano wa kuvutia wa mwingiliano wa maandishi kati ya vitabu vya unabii. Kuna nukuu hapa na nukuu kutoka Mika 3:12. Na Mika alisema kwamba Yerusalemu ingeharibiwa. Kwa maneno mengine, karne moja iliyopita, nabii alikuja na alikuwa akitupa onyo lile lile kama nabii Yeremia.

Yeremia anasimama katika utamaduni wa manabii wa hukumu. Manabii hawa wa hukumu wanapokuja na kutuambia neno, tunapaswa kuzingatia wanachosema. Jibu ambalo Hezekia alitoa linapaswa kuwa fundisho kwetu.

Wanasema katika mstari wa 19, je, Hezekia, Mfalme wa Yuda, na Yuda wote, walimwua? Na jibu ni hapana. Inasema, je, hakumcha Bwana na kuomba kibali cha Bwana? Na Bwana hakughairi maafu aliyoyatamka dhidi yao? Sawa. Nabii huyu wa hukumu alipokuja na kuwaonya watu kuhusu hukumu iliyokuwa ikija, Hezekia alitubu, watu walimtafuta Mungu, na kulikuwa na kumgeukia Mungu kulikosababisha Bwana asitume hukumu aliyotishia.

Hii inarudi kwenye theolojia ya Yeremia sura ya 18. Wakati wowote nabii anapotangaza jambo jema au jambo baya ambalo linakaribia kuwajia watu, Bwana hamtumii hilo ili kuwatangazia tu atakalofanya, haijalishi ni nini. Bwana anatangaza nia yake.

Na hata kama hakuna sharti dhahiri linaloambatana na hilo, sharti hilo kwa kawaida huwa halina msingi. Isipokuwa Bwana aseme, tazama, nitafanya hivi. Sitageuka.

Nimeapa kiapo. Sitabadilika. Bwana atawapa watu uwezekano na fursa ya kujibu ujumbe wake.

Na wakifanya hivyo, basi Bwana ataghairi. Hivyo ndivyo ilivyotokea katika siku za Hezekia. Aliitikia ujumbe wa Mungu kwa njia sahihi.

Naye Bwana akaghairi. Akabadilisha mawazo yake wala hakutuma hukumu. Wazee, maafisa na watu wanasema, angalau tunahitaji kuchukua maneno ya Yeremia kwa uzito.

Na kumuua hatimaye kungeleta maafu kwetu. Sawa. Kwa hivyo, mwisho wa mjadala huu, mwisho wa hili, kwa namna fulani, mchakato rasmi wa kisheria hekaluni ambao umetathmini na kutathmini uaminifu wa Yeremia na uhalali wa huduma yake na ujumbe wake, uamuzi rasmi wa viongozi wa kiraia wa Yuda na watu wa Yuda, mtu huyu ni nabii wa kweli wa Mungu.

Tunahitaji kuchukua maonyo yake kwa uzito. Na kwa hivyo, hitimisho la haya yote, tuko karibu kujiletea maafu makubwa tukimuua Yeremia. Yeremia anathibitishwa kuwa nabii.

Sasa, nadhani inavutia sana kwamba katika sehemu ya kitabu cha Yeremia inayozungumzia jinsi watu walivyokataa kusikiliza neno la Mungu, tukio la aina linalojirudia linatokea ambapo nabii hutoa ujumbe, na ujumbe huo unakataliwa. Inavutia sana kwamba hadithi ya kwanza hapo inathibitisha ujumbe wa Yeremia. Na watu wenyewe, pamoja na viongozi, wanathibitisha kwamba Yeremia ni nabii wa kweli wa Mungu.

Kinachofanya hivi ni kuwafanya wawe na hatia zaidi na hatia kwa ukweli kwamba hawasilizi kile ambacho Yeremia anasema. Namaanisha, kuna kutoelewana kwingi kwa kiakili kunakoendelea hapa kwa sababu, kwanza kabisa, walimwambia Yeremia, unawezaje kuhubiri hukumu dhidi ya nyumba ya Mungu? Yeremia anasema, vema, fikiria historia yako mwenyewe. Rudi Shilo.

Lakini pia kuna ukweli kwamba watu hawa wamemtambua Yeremia kama nabii wa kweli wa Mungu. Ikiwa ndivyo ilivyo, uamsho, mageuzi, na upya utakaofanyika uko wapi? Tukio hili, mwanzoni kabisa mwa sura ya 26 hadi 45, linawafanya watu na viongozi wa Yuda kuwa na hatia zaidi kwa ukweli kwamba hawakusikiliza ujumbe wa Yeremia na hawakujibu kwa njia chanya. Sawa.

Sasa unasema, sawa, nilidhani hii ilikuwa sehemu ya kitabu ambayo ilikuwa ikizungumzia kukataliwa kwa ujumbe wa Yeremia. Kila kitu ambacho umesoma hadi sasa kinaonekana kuwa, kuna hadithi ya utangulizi hapa kuhusu kukubalika kwa ujumbe wa Yeremia. Lakini tunapoendelea na masimulizi na watu wote ambao wameitikia hili, kuna mtu mmoja ambaye hayupo.

Tumeona mwitikio wa manabii na makuhani. Tumeona watu na mwitikio wao, na wanaonekana kuwa na msimamo mkali kwa sababu wanaanza upande wa makuhani na manabii, ambao wamekasirika na kusema kwamba Yeremia anahitaji kufa. Wanaenda upande wa maafisa na wazee wanaosema mtu huyu hastahili kifo.

Lakini katikati ya haya yote na hadhira tofauti na makundi tofauti yanayoitikia, mtu mmoja ambaye hahusiki hapa kwa sababu yoyote ile ni Yehoyakimu, mfalme. Sawa. Yehoyakimu, uamuzi wake ni upi kuhusu ujumbe wa Yeremia? Hahusiki katika tukio hili, lakini kile msimuliaji anachofanya ni jambo lenye ufanisi sana hapa ni kwamba anaweka kiambatisho cha hadithi.

Anaanza kwa kutuambia kulikuwa na mandhari ya mahakamani hekaluni ambayo ilimthibitisha rasmi Yeremia kama nabii. Kwa hivyo, taifa litamsikiliza, sivyo? Na jibu la hilo ni hapana kwa sababu mfalme mwenyewe ni mkali kabisa na hataki kabisa kusikia chochote ambacho manabii hawa wa hukumu wanasema. Na kwa hivyo, kinachotokea katika mistari ya 20 hadi 24 ni kwamba tuna hadithi iliyoongezwa ya tukio lingine linalohusu jibu la Mfalme Yehoyakimu kwa neno la kinabii la nabii anayelitwa Uria.

Sawa. Huenda Uria isiwe jina tunalolifahamu. Yeye si nabii ambaye maneno yake yamejumuishwa katika orodha ya maandiko, bali kama Yeremia, na alikuwa akihubiri ujumbe kwa watu wa Yuda ambao ulikuwa sawa kabisa na ule wa Yeremia.

Anawaambia vivyo hivyo. Unahitaji kutubu. Unahitaji kubadilika.

Mungu anajiandaa kutuma hukumu. Na Yehoyakimu, anaposikia ujumbe huo, anakasirika. Na jibu la mfalme ni kubwa kiasi kwamba Uria anajua kwamba mfalme anajaribu kumuua, naye anakimbia na kutorokea Misri.

Ni mahali pale pale ambapo Yeremia hatimaye ataishia. Naam, Yehoyakimu haishii hapo. Hasemi, sawa, tulimwondoa.

Tulimpeleka Misri. Kwa kweli anatumia uhusiano wake wa kidiplomasia na kisiasa na Misri kuwatuma maafisa wake Misri. Wanamchukua Uria, nao wanamrudisha.

Inasema katika mstari wa 23 kwamba walimchukua Uria kutoka Misri na kumpeleka kwa Mfalme Yehoyakimu, ambaye alimpiga kwa upanga na kumtupa maiti yake kwenye makaburi ya watu wa kawaida. Hata haisemi tu kwamba Yehoyakimu anahusika moja kwa moja katika kumuua mfalme. Na kwa jibu lake hapa, anaonyesha kwamba yeye ndiye mfano wa kutoamini katika kitabu cha Yeremia.

Uhalali wa ujumbe wa Yeremia ni maonyo ambayo Yeremia analeta kuhusu hukumu. Watu katika maafisa katika sura ya 26, hawajui jinsi haya yote yatakavyotokea. Wababeli hata hawajafika wakati huu, lakini wanasema angalau tunahitaji kuchukua maonyo ya hukumu kwa uzito.

Tunahitaji kujitenga na kutathmini maisha yetu na mahali tunaposimama na Mungu. Na je, tuko waaminifu kwa agano? Kwa sababu kumbuka kile Hezekia alichofanya. Yehoyakimu hataki kufanya tathmini yoyote ya aina hiyo.

Anatenda kwa hasira na ghadhabu. Na hivyo, hadithi hii ambayo inaonekana kuanza vyema, ndio, labda watu, labda taifa, labda viongozi watajibu kwa njia ifaayo. Sura ya 26, tupa dau.

Yehoyakimu ni mtu ambaye hatamjibu Mungu na ambaye hatatii. Na kutokana na hilo, Mungu hataghairi hukumu anayotuma. Sawa.

Kumbuka katika kila moja ya paneli 26 hadi 35 na 36 hadi 45, inaanza na uwezekano. Ulai, labda watu wataitikia ipasavyo. Mungu ataepuka hukumu, lakini hatuhitaji kufika mwisho wa sehemu ili kujua kitakachotokea.

Katika hadithi ya kwanza kabisa, kutoamini, kukataa neno la Mungu, na kutotii kwa mfalme kunaonyesha kile ambacho mabaraza haya mawili yatatuonyesha. Mungu

huleta hukumu dhidi ya Yuda kwa sababu ya kutotii kwao, ambayo inaonyeshwa katika maisha ya mfalme. Sawa.

Kwa hivyo huo ndio mwanzo wa jopo la kwanza, sura ya 26. Tunapoelekea ufunguzi wa jopo la pili na kifungu hiki sambamba katika sura ya 36, tutaona mfano mwingine dhahiri wa uadui wa wazi wa Yehoyakimu kwa neno la Bwana. Tena, tutakuwa na muhtasari mfupi sana wa ujumbe wa Yeremia.

Na suala litakuwa jinsi watu watakavyoitikia. Mungu amemwamuru Yeremia kuamuru ujumbe huu. Maneno ya Yeremia ni maneno ya Bwana. Maneno ya Baruku ni maneno ya Yeremia, ambayo ni maneno ya Bwana.

Lakini tena, kuna uwezekano uliojitokeza mwanzoni kabisa hapa kwamba labda ujumbe huu na labda maonyo haya ya hukumu, ikiwa watu watasikiliza, Shema, na ikiwa watageuka, waachane na njia zao mbaya, kuna uwezekano kwamba Mungu ataghairi na hatatuma hukumu dhidi ya watu wake. Sura ya 36, mstari wa tatu inasema hivi, andika maneno haya na utangaze na ufupishe jumbe zote za hukumu ambazo nimetoa. Huenda nyumba ya Yuda ikasikia habari za mabaya yote, maafa yote, na mabaya ninayokusudia kuwatendea ili kila mtu ageuke kutoka kwa mabaya yake, njia yake mbaya, nami nipate kuwasamehe uovu wao na dhambi yao.

Sawa. Yeremia atakapokuwa tayari kumtuma Baruku hekaluni na ujumbe huu na fikiria kuhusu ujasiri ambao utahitaji kwa Baruku kuwasilisha ujumbe huu. Ni ujumbe mkali sana kwa Yeremia hata kutoka mafichoni.

Baruku anakuwa mjumbe. Lakini kwa nini anafanya haya yote? Mstari wa saba, huenda maombi yao ya rehema yatafika mbele za Bwana na kwamba kila mtu atageuka na kuacha uovu wake, njia yake mbaya. Kwa maana hasira na ghadhabu ambayo Mungu ametamka dhidi ya watu hawa ni kubwa.

Na hivyo ndivyo, ndiyo maana Baruku anaenda hekaluni. Sawa. Muhtasari mfupi wa maana ya haya yote.

Ni maonyo ya hukumu. Nadhani sura ya kwanza hadi ya 25 zinaweza kutuonyesha kitu kuhusu jinsi kitabu hiki kilivyokuwa. Baada ya kitabu kuharibiwa, kinasema kwamba maneno mengi yanayofanana yaliongezwa kwake, lakini labda kitabu ambacho Baruku anaenda kusoma hekaluni ni kitu sawa na kile tulicho nacho katika sura ya kwanza hadi ya 25.

Sawa. Sasa swali linakuwa, kama ilivyo katika sura ya 26, jibu la ujumbe ni lipi? Na tena, tutakuwa na sauti hizi mbalimbali ambazo zitachangia. Kwanza kabisa, hebu tufikirie kuhusu majibu ya watu.

Watu wenyewe waliitikiaje? Katika mstari wa tisa, tunapata ufahamu kadhaa kuhusu hili. Katika mwaka wa tano wa Yehoyakimu, mwana wa Yosia, mwaka wa 605 KK ndio mwaka, watu wote waliokuwa Yerusalemu na watu wote waliokuja Yerusalemu kutoka miji ya Yuda walitangaza kufunga mbele za Bwana. Sawa.

Kwa hivyo, Yeremia na Baruku walichagua wakati mwafaka sana wa kuwasilisha ujumbe huu. Watu tayari wametangaza kufunga, na hiyo ndiyo sababu wanakuja hekaluni hapo awali. Sasa, sheria ya Agano la Kale iliwataka watu wa Israeli kufunga siku moja tu kwa mwaka siku ya upatanisho kama ishara ya toba yao na ungamu lao la dhambi.

Kwa hivyo, hii ni mfungo maalum ambao labda umetangazwa na viongozi wa Yuda kwa sababu wanatambua kwamba wako katika wakati wa mgogoro wa kitaifa na wanahitaji msaada wa Mungu. Sawa. Umuhimu wa hili ni kwamba ikiwa wanafunga na ikiwa wanaomba kwa Mungu, inaonekana kama wangukuwa tayari kujibu kile nabii anachowaambia.

Nafikiria wakati wa kipindi cha baada ya uhamisho ambapo Ezra na Nehemia walikuwa wakiwaongoza watu, na Ezra alisoma kitabu cha sheria na walikisoma kuanzia asubuhi na mapema hadi saa sita mchana kwa saa tano au saa sita. Watu walisimama, walisikiliza, walikuwa makini na ujumbe. Lakini waliposikia ujumbe huo unasema nini, waliguswa moyoni; walianza kulia, wakaanza kulia, waliomboleza, na wakatubu.

Kwa kweli, Ezra na viongozi pale wanapaswa kusimamisha maombolezo na kusema, hei, hii ni siku ya sherehe. Lakini hakuna kitu hapa katika mfungo huu kinachonyesha kwamba watu waliitikia kwa njia hii maalum kitabu cha au ujumbe wa Yeremia. Inasema katika mstari wa 10, kisha mbele ya watu wote, Baruku akasoma maneno ya Yeremia kutoka kwenye kitabu ndani ya nyumba ya Bwana katika chumba cha Gomora.

Na hiyo ndiyo mara ya mwisho watu kutajwa katika hadithi hii. Neno la Bwana lilisomwa masikioni mwa watu wote. Naam, jibu lao liko wapi? Katika sura ya 26, wanahusika moja kwa moja katika mahubiri ya Yeremia hekaluni.

Kumbuka, wanaunga mkono manabii na makuhani mwanzoni wanaosema kwamba Yeremia anahitaji kuuawa. Wanajiunga na maafisa na wazee, ambao hatimaye wanasema Yeremia hapaswi kuuawa. Lakini hapa, hatuna chochote.

Na swali kwamba, kama ningeweza kurudi na kumhoji msimuliaji, ningekuwa, jibu lilikuwa nini? Mwitikio ulikuwaje? Kwa sababu ya ukweli huo, na tunasoma kati ya mistari hapa kidogo, kwa sababu hakuna kutajwa kwa mwitikio wa watu, inaonyesha utupu wa mfungo ambao walikuwa wameutangaza kweli. Namaanisha, wako pale

wakifanya maadhimisho haya ya kidini. Na inadaiwa, mfungo ulikuwa wakati ambapo ulijinyenyekeza juu ya dhambi.

Hapa kuna ujumbe wa kinabii unaowakabili ambao wamekuwa wakiusikiliza kwa miaka 20, na hakuna jibu. Kuna vifungu vingine vichache vya kinabii vinavyozungumzia utupu wa kufunga bila jibu la utii na kujitolea kufanya yale ambayo Mungu anakuamuru katika Neno Lake. Isaya sura ya 58 inazungumzia hili.

Na inasema hivi, Bwana anazungumza na watu, na anasema, wananitafuta kila siku na wanafurahia kujua njia zangu kana kwamba wao ni taifa linalotenda haki na halikuacha hukumu ya Mungu wao. Namaanisha, wanafanya mila zao za kidini. Wanaonekana kuwa wa kidini sana, na ndivyo tunavyoonekana kuwa navyo hapa.

Wanaonekana kuwa na hisia kali kwa Mungu. Wametangaza kufunga. Hili ni janga la kitaifa.

Huu ni wakati wa mgogoro. Tunamhitaji Bwana. Sawa, hilo ni jambo zuri.

Lakini hawatafuti kujua mapenzi ya Mungu ni nini kuhusu kuishi maisha yao. Wanaomba hukumu za haki. Wanafurahia kumkaribia Mungu.

Hilo ndilo wanalofanya hapa. Hata wanamuuliza Mungu swali katika mstari wa 3, na naweza kuwazia watu waliokuwa wakimsikiliza Yeremia waliosikia kitabu na wasikilizaji wa Baruku hapa. Wangesema vivyo hivyo. Kwa nini tumefunga lakini nyinyi hamuoni? Kwa nini tumejinyenyekeza, wala hamjui? Tazama, siku ya kufunga kwenu, hili hapa tatizo.

Umekasirika kuhusu ukweli kwamba Mungu hatambui funga yako. Hili ndilo tatizo. Katika siku ya kufunga kwako, unatafuta anasa zako mwenyewe, na unawakandamiza wafanyakazi wako wote.

Mna sherehe hii ya kidini ya kitaifa, na nyote mnakusanyika pamoja, na mnaomba, na mnafunga, na mnajifanya mnamtafuta Mungu. Lakini mara tu mfungo unapoisha, mnarudi kazini na kutotii sheria na kuwakandamiza maskini na wahitaji. Ndiyo maana Mungu hazingatii mfungo wenu.

Na nadhani ujumbe huu ungekuwa sahihi sana kwa watu waliokuwapo katika hadhira ya Baruku waliokuwa wakisikiliza kitabu. Tazama, umekuja kufunga. Hebu tushughulikie suala halisi hapa.

Unahitaji kurudi kutii neno la Mungu. Tazama, mnafunga tu kwa ajili ya kugombana na kupigana na kupigana kwa ngumi mbaya. Karamu kama zenu leo hazitasikika sauti zenu juu.

Je, hii ndiyo mfungo niliouchagua mimi? Siku ya mtu kujinyenyekeza? Je, hiyo ndiyo itakayompendeza Mungu? Je, ni kuinama kichwa chake kama mwanzi na kutandaza gunia na majivu chini yake? Je, utaita hii mfungo na siku inayokubalika kwa Bwana? Unajua, kwenda tu hekaluni na kuomba sala na kujifanya mnyenyekevu. Je, hiyo ndiyo Mungu anataka kweli? Na jibu, bila shaka, ni hapana. Hivi ndivyo Bwana asemavyo, Isaya 58, 6. Je, hii siyo mfungo niliouchagua mimi? Kupoteza vifungo vya uovu, kufungua vifungo vya nira, kuwaacha huru walioonewa, kuvunja kila nira? Je, si kushiriki chakula chako na wenye njaa na kuwaleta maskini wasio na makazi nyumbani kwako? Utakapomwona aliye uchi ili kumfunika, basi, ukifunga kwa njia hiyo, je, utarudi kwa Mungu, kushughulikia mahitaji ya watu, ndipo nuru yako itang'aa kama mapambazuko na uponyaji wako utakuja haraka?

Sawa? Kuna kifungu sawa na hiki katika Zekaria 7 katika kipindi cha baada ya uhamisho. Walikuwa na mfungo ambapo walizingatia wakati ambapo Yerusalemu ilikuwa imeanguka wakati hekalu lilikuwa limeharibiwa. Walimjia nabii. Je, tuendeleo kuzingatia mfungo huu? Wamefanya hivyo katika kipindi chote cha uhamisho.

Zekaria anasema suala halisi si kama unapitia maadhimisho ya kufunga au la. Suala halisi ni, je, utatii Mungu? Kwa hivyo, nadhani ni jambo la kuvutia hapa kwamba katika Yeremia sura ya 36, wamekuja kumtafuta Bwana, kuomba, kukiri dhambi zao, lakini bado hawaitikii ujumbe wa nabii. Kuna jibu la pili katika mistari ya 11 hadi 20.

Inatuambia hapo, katika mistari ya 11 hadi 18, kwamba kuna maafisa hapa wanaosikia ujumbe na kuuitikia kwa njia chanya. Wa kwanza ametajwa katika mstari wa 11, wakati Mikaya, mwana wa Gemaria, mwana wa Shafani, anatajwa. Familia hii inahusika katika maisha ya Yeremia.

Huko nyuma katika sura ya 26, nabii Uria anapouawa na Yehoyakimu, ni mtu mwingine wa familia ya Shafani anayemlinda Yeremia kutokana na jambo lile lile linalompata. Na kwa hivyo, Mikaya, mtu huyu wa familia hii ambaye ni mfuasi wa Yeremia, wanasikia kwamba anasikia ujumbe. Anaupeleka kwa maafisa wengine na waandishi.

Wanasikia. Wanalichukulia neno hilo kwa uzito. Na jibu lao ni, baada ya Baruku kukaa chini na kulisoma tena, hivi ndivyo linavyosema, mstari wa 18: waliposikia maneno haya yote, waligeukia kila mmoja kwa hofu.

Na nabii wa Bwana anapokuonya kuhusu hukumu, hilo ndilo jibu sahihi: hofu. Nao wanasema ujumbe huu ni mzito. Tunahitaji kuupeleka kwa mfalme.

Na hivyo, wanamletea mfalme. Katika mstari wa 20, mfalme ameketi katika jumba lake la kifahari. Chungu cha moto kinawaka ili kumpasha joto.

Na katika mstari wa 22 inasema kwamba ilikuwa katika mwezi wa tisa, mfalme alikuwa ameketi katika nyumba ya majira ya baridi, na kulikuwa na moto ukiwaka ndani ya chungu mbele yake. Na walipokuwa wakimsomea kitabu cha unabii, kinatuambia kwamba Yehoyakimu anachukua kisu na, akikata kipande kimoja baada ya kingine, anakata kitabu na kukitupa kwenye chungu cha moto. Sasa, ni nini kilichochochea aina hii ya jibu? Naam, ni wazi, ni hasira yake na uadui wake, lakini mstari wa 24 unasema hivi, lakini mfalme wala watumishi wowote waliosikia maneno yake, waliosikia maneno haya yote, hawakuogopa.

Kwa hivyo, mna waandishi na maafisa, wanasikia maonyo, wanaogopa, wanamwogopa Bwana. Wanaheshimu neno la Mungu, wanalichukulia kwa uzito. Yehoyakimu anasikia neno la Bwana, naye haogopi.

Anaweka kitabu cha Yereimia kwenye moto na kukigeuza kuwa majivu. Kwa maana fulani, najiuliza kama Yehoyakimu hafikirii, sawa, kama nabii huyu anataka kunihukumu kwa ujumbe, hebu tuone ni neno la nani lenye nguvu hapa. Hebu tuone ni nani mwenye mamlaka hapa.

Je, ni nabii au ni mfalme? Na katika mamlaka yake ya kifalme na katika nafasi yake ya kifalme na katika jumba la kifalme, anaweka maneno ya nabii kwenye moto. Labda hata kwa namna fulani ya maana ya kichawi, akifikiri kwamba kwa kuharibu ujumbe, nimeharibu ukweli unaozungumziwa. Lakini tunapofikia mgongano huu kati ya nguvu ya kinabii na nguvu ya kifalme katika maandiko, daima ni nguvu ya kinabii ya neno la Mungu ambayo itashinda vita hivi.

Na Yehoyakimu ana majeshi yote, nguvu zote, mamlaka yote, maafisa wote walio upande wake. Yereimia ana Mungu, na ana nguvu ya neno la Mungu. Inanikumbusha kwa namna fulani mgongano kati ya Musa na Farao katika hadithi ya Kutoka.

Katika Kutoka sura ya 10, inasema kwamba Musa anakuja kwa Farao na anasema, hivi ndivyo Bwana asemavyo, waache watu wangu waende. Huu ndio ujumbe wa Mungu. Huu ndio amri ya kifalme ya Mungu.

Na kisha mistari michache baadaye, naamini iko katika mstari wa 10 wa sura hiyo, Farao anasema, hivi ndivyo Farao asemavyo. Rudini kazini, nami sitawapa tena majani ya kutengeneza matofali yenu wenyewe. Kwa hivyo, tunafikia mzozo huu wa ambaye neno lake lina nguvu. Je, ni neno la Musa na neno la Bwana? Farao anasema sijui Bwana ni nani.

Mungu huyu wa Israeli ana mamlaka gani, neno lake lina mamlaka gani juu ya neno la mfalme wa Misri? Hebu tuone ni neno la nani lenye nguvu. Na unapoendelea na safari yako katika hadithi iliyobaki, Farao atapoteza vibaya sana. Jambo lile lile hapa. Yehoyakimu anaweza kufikiri kwamba ameharibu neno la Mungu.

Anapuuzua. Anaamuru Baruku na Yeremia wakamatwe na maafisa walikuwa werevu wa kutosha kumficha. Lakini matokeo ya chaguzi hizi ni kwamba nambari moja, katika mstari wa 30, Yehoyakimu ameleta hukumu kwa taifa.

Na kisha pia kutakuwa na hukumu ambayo Mungu ataleta moja kwa moja juu ya Yehoyakimu mwenyewe. Bwana anasema hivi: Hatakuwa na mtu wa kukaa katika kiti cha enzi cha Daudi, na maiti yake itatupwa nje kwenye joto mchana na kwenye baridi usiku. Nami nafikiria kuhusu yeye akiwa ameketi katika faraja ya joto ya jumba lake la kifalme na kufurahia mamlaka yake ya kifalme, akipuuzua neno la Mungu. Adhabu itafaa uhalifu huo kwa sababu hata hatazika vizuri.

Na mwili wake utakabiliwa na joto na baridi kali. Na hakutakuwa na mtu wa kuendeleza ukoo wa kifalme kwa sababu Mungu anajiandaa kuiangamiza nyumba ya Daudi. Sawa.

Jibu la mfalme ndilo linaloleta hukumu dhidi ya watu wa Yuda. Yehoyakimu aliamini kwamba kwa kuharibu kitabu hicho, aliweza kukomesha maonyo ya hukumu. Lakini Mungu anachofanya ni kwamba anamwagiza Yeremia aandike kitabu kingine.

Na badala ya gombo la kwanza, ambalo halitumiki tena, inasema kwamba maneno mengi yanayofanana ya hukumu yaliongezwa kwenye hili. Na tena, tukifikiria kuhusu mchakato wa utunzi wa Yeremia, uh, kuna uwezekano kwamba Yeremia na Baruku wanaendelea kuongeza maneno, kurekebisha, kuunda upya, kuunda upya na kurekebisha ujumbe katika kipindi chote cha huduma ya Yeremia, uh, na maisha yake yote yaliyobaki, uh, hadi tutakapokiona kitabu katika umbo ambalo kimewekwa leo. Sawa.

Neno la nani lina nguvu? Je, ni mfalme, au ni nabii? Na tutaelewa, na hakika tutaona kutokana na haya yote, kwamba nguvu halisi iko katika ujumbe ambao Bwana anawasilisha, uh, kupitia mjumbe wake na kupitia mtumishi wake. Sasa, uh, kumbuka kwamba, uh, sehemu ya kinachoendelea katika hadithi za wafalme wa Yuda hapa ni, uh, kuna tumaini hili na matarajio haya ambayo Bwana angeweza kuwafanyia watu wa Yerusalemu katika siku za Yeremia, kile alichofanya wakati wa Isaya. Na , labda Bwana ataingilia kati saa ya 11 na kuikomboa Yerusalemu kutoka hatarini.

Wao, walikuwa wakitumaini hilo. Walikuwa wakitarajia hilo. Na tangu wakati huo, ndivyo theolojia yao ilivyowasukuma.

Lakini kile ambacho Yeremia na kile ambacho hadithi ya Yeremia itasema ni kwamba aina hiyo ya mwitikio haitatokea kwa sababu mwitikio wa wafalme wa siku za Yeremia si sawa na mwitikio ambao Mfalme Yehoyakimu na baadaye Mfalme Sedekia watakuwa nao kwa neno la unabii. Kwa kweli, hebu turudi kwenye hadithi ya kitabu cha Wafalme na hadithi ya Isaya na Hezekia. Na hebu tumfikirie Yehoyakimu

kwa kuzingatia jinsi Mungu alivyoshughulika na wafalme wa Israeli na Yuda katika historia yao yote.

Tunaporudi kwenye kitabu cha Wafalme, uh, kitatuambia kwamba kuna wafalme watatu wasio na kifani katika Israeli na historia ya Yuda. La kwanza ni kwamba Sulemani alikuwa mfalme asiye na kifani. Hakuwa na kifani katika hekima yake.

Hakuwa na mtu kama yeye. Pia itatuambia kwamba hakukuwa na mtu kama Hezekia, 2 Wafalme 18:5. Hakuwa na kifani katika imani yake. Hakuna mtu aliyemwamini Bwana kama Hezekia alivyofanya wakati jiji la Yerusalemu lilipokuwa limezungukwa na Waashuri.

Na ndiyo maana ukombozi ulikuja katika siku za Isaya. Tatu, itatuambia kwamba hakukuwa na mtu kama Yosia. Hakukuwa na mfalme mwingine kama yeye katika utii wake kwa sheria ya Mungu na mageuzi ambayo Yosia alileta wakati kitabu cha sheria ya Mungu kilipopatikana.

Yosia alichukua sheria ya Mungu na amri za Mungu kwa uzito kwa njia ambayo haikuwa kweli kwa mfalme mwingine yeyote. Sawa? Hakuna mfalme mwingine kama Sulemani, hakuna mfalme mwingine kama Hezekia, hakuna mfalme mwingine kama Yosia. Wale wafalme wawili wa mwisho, Hezekia na Yosia, wako nyuma ya pazia la yale tunayosoma katika Yeremia 26 na 36.

Hili ni muhimu kwa kuzingatia ukweli kwamba Yehoyakimu ni mwana wa Yosia. Pia ni muhimu kwa kuzingatia ukweli kwamba wanatafuta ukombozi wa Yerusalemu kama ule uliompata Hezekia. Hadithi mbili ambazo tumesoma zipo kusema Yehoyakimu hakuwa Hezekia na Yehoyakimu hakuwa Yosia.

Kwanza kabisa, hilo limeelezwa waziwazi katika sura ya 26. Je, Hezekia hakuitikia neno la Bwana katika siku za Mika? Mika alipoonya kuhusu hukumu, je, Hezekia hakumwogopa Bwana, hakuitikia ujumbe, hakumgeukia Bwana katika maombi, na kuomba rehema za Mungu? Ndiyo. Lakini mara tu baada ya kusoma hilo katika sura ya 26, katika sehemu hiyo hiyo, katika mistari inayofuata, tuna hadithi ya Mfalme Yehoyakimu akimwua Uria.

Kwa hivyo, wazo dhahiri ni: Kwa nini hakutakuwa na ukombozi kama ulivyokuwa katika siku za Hezekia? Angalia majibu ya wafalme hao wawili kwa neno la Bwana. Lakini tunapoenda kwenye sura ya 36, hili ni dhahiri zaidi. Tuna tofauti hapo kati ya Yehoyakimu na Yosia. CD Isbell, katika makala katika JSOT mnamo 1978, alielezea mambo haya.

Na nadhani ni kielelezo chenye manufaa sana hapa. Anasema kwamba hadithi katika Yeremia sura ya 36 ina uhusiano wa karibu sana na hadithi ya Yosia katika 2 Wafalme

sura ya 22 na 23. Na unapolinganisha vifungu hivi viwili, unaona ulinganifu wa kuvutia sana.

Katika hadithi zote mbili, una jibu la kitabu kipya kilichogunduliwa. Katika kisa cha Yosia, walipata Kitabu cha Sheria. Namaanisha, wameenda mbali sana na Mungu kiasi kwamba hata wamepoteza amri za Musa.

Wanagundua hilo, na wanamletea mfalme. Katika Yeremia sura ya 36, maafisa wamesikia kitabu cha unabii wa Yeremia, ujumbe uliopo, na wanamletea mfalme kitabu hicho. Kwa hivyo, suala ni, mfalme atajibuje? Vitabu hivi vyote viwili ni maneno ya hukumu.

Yosia anasikia laana za agano zinazopatikana katika vifungu kama Kumbukumbu la Torati 28. Yehoyakimu anasikia onyo la laana za agano ambazo Mungu anakaribia kuzileta juu ya Yuda kupitia mahubiri ya Yeremia. Lakini tofauti ni mwitikio wa wafalme hao wawili.

Inatuambia katika 2 Wafalme 22 kwamba Yosia, aliposikia maonyo ya hukumu, alirarua, kara, mavazi yake. Pia inatuambia kwamba alijinyenyekeza, aliitikia na kuomba, na hatimaye, Yuda iliokolewa kutokana na hukumu. Yosia na maafisa wake walimwogopa Bwana.

Na kisha, kuna kila aina ya mageuzi chanya na mabadiliko yanayotokana na usomaji wa kitabu cha kukunjwa. Kinatuambia wanapomletea Yehoyakimu kitabu cha kukunjwa kwamba alikata kitabu cha kukunjwa, qara, neno lile lile linalorejelea kuraruliwa kwa mavazi ya Yosia katika kifungu kimoja, linatumika kuzungumzia kuraruliwa na kuharibiwa kwa kitabu cha kukunjwa katika kifungu kingine. Kinatuambia kwamba Yosia aliteketeza motoni vifaa vyote vya kipagani vilivyotumika kama sehemu ya ibada ya sanamu ya Yuda.

Inatuambia katika hadithi ya Yosia kwamba alilichoma neno la Mungu na kujaribu kuliondoa. Na kwa hivyo, nadhani kuna kufanana kwa karibu sana na kufanana kwa karibu sana kati ya 2 Wafalme 22 na 23 na Yeremia 36 kusema, hebu tuwaangalie wafalme hawa wawili. Mmoja alijibu kwa imani, hofu, na utii.

Mmoja alitenda kulingana na ujumbe. Mmoja aliitikia bila woga, hasira, na uadui dhidi ya neno la Mungu. Na Yuda, katika siku za Yosia, iliokolewa kutokana na hukumu.

Yuda, katika siku za Yehoyakimu, anahukumiwa kwa sababu ya jibu la mfalme. Sasa, nataka kumaliza kwa mfano kutoka wakati fulani katika historia ya kisiasa ya Marekani. Huko nyuma katika mijadala ya makamu wa rais mwaka wa 1988, sasa wengi wenu mnaweza kuwa wadogo sana hata kukumbuka hili.

Ni jambo lisiloeleweka, lakini Lloyd Benson na Dan Quayle walishiriki katika mjadala wa makamu wa rais. Huu ulikuwa uchaguzi wa rais kati ya Michael Dukakis na George Bush Sr. Wakati mmoja katika mjadala huo, Seneta Benson alimshtaki Dan Quayle kwa kuwa mdogo sana na hana uzoefu mwingi wa kuhudumu kama makamu wa rais. Hakuwa na sifa za kufanya kazi hiyo.

Quayle alijibu kwa kurudi kwa mgombea huyu wa chama cha Democratic, kurudi kwa John F. Kennedy, na kueleza kwamba alikuwa na mahitaji sawa ya msingi ya uzoefu, kimsingi walikuwa na umri sawa, na hiyo ndiyo ilikuwa jibu lake kwa shtaka la Seneta Benson. Benson, alipomjibu Quayle, alisema hivi. Alisema, Seneta Quayle, nilimjua Jack Kennedy. Jack Kennedy alikuwa rafiki yangu. Wewe si Jack Kennedy. Na ingawa Wademokrasia walipoteza uchaguzi mwaka huo, ilikuwa wakati wenye nguvu sana katika mjadala huo.

Ninaamini nabii Yeria, na msimuliaji wa hadithi hizi mbili za kushangaza ananyooshea kidole usoni mwa Yehoyakimu na kusema, Mfalme Yehoyakimu, wewe si Hezekia. Mfalme Yehoyakimu, wewe si Yosia. Nilimjua Yosia.

Josiah alikuwa rafiki yangu. Wewe ni mwanawe. Wewe si Yosia.

Na kwa sababu ya mwitikio wa mfalme kwa neno la Mungu, hukumu itakuja. Jinsi tunavyomsikiliza Mungu na jinsi tunavyomtii Mungu ni suala la uzima na kifo. Tutakumbushwa hilo tena na tena tunapojifunza kupitia Yeria sura ya 26 hadi 45.

Tunaona hilo mwanzoni na mbele kabisa hapa katika hadithi za Yehoyakimu. Yeria 26, Yeria 36.

Huyu ni Dkt. Gary Yates katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Yeria. Huu ni kipindi cha 20, Yehoyakimu Mfano wa Uasi katika Yeria 26-36.